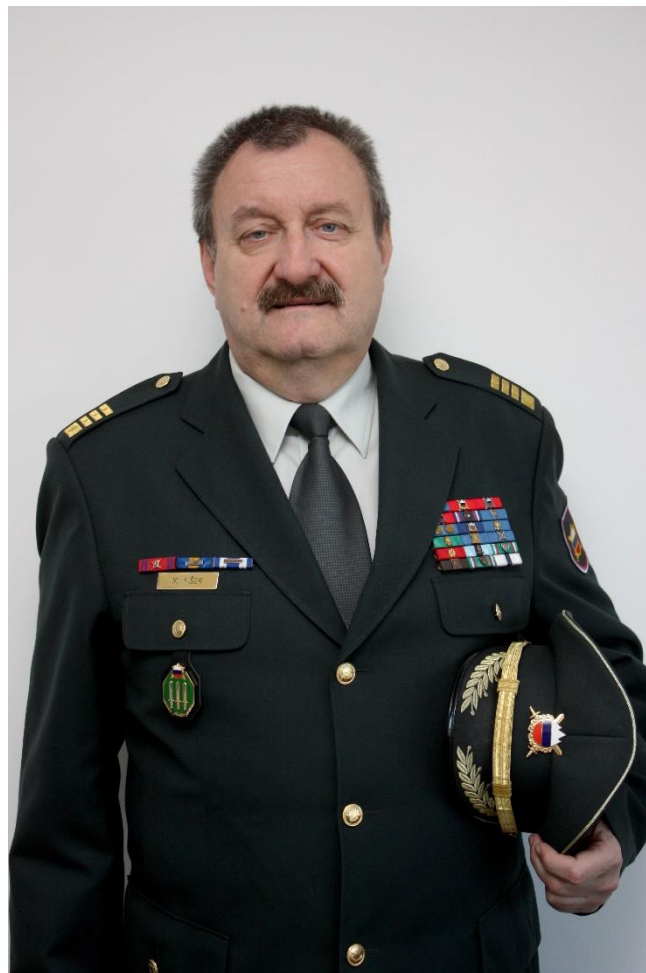

»Kako sem obuval vojaške škornje« ...

Življenjepis, Miran Fišer, polkovnik Slovenske vojske

Rodil sem se 15. maja 1956 v Mariboru. Otroštvo sem preživel pri družini Horvat v Kidričevem, ker mi je leta 1959 umrla mama. V Kidričevem sem obiskoval osnovno šolo. Prosti čas sem preživljal v družbi vrstnikov med stanovanjskimi bloki, v gozdu in na športnih igriščih. Lahko rečem, da smo imeli v Kidričevem vse, kar je potrebno za lepo otroštvo: lepo novo šolo z veliko telovadnico, bližnji gozd, kjer smo se naužili miru, če smo ga želeli. Potrebo po hrupu, če jo je že kdo imel, smo potešili na nogometnem štadionu, kjer je igral drugoligaš NK Aluminij ali na letnem kopališču, kjer se je ob vikendih kar trlo tople vode željnih kopalcev. Kot magnet pa so nas privlačili bunkerji iz druge svetovne vojne. Fantje smo debele ure raziskovali temačno notranjost ostankov vojne, o kateri nismo vedeli skoraj nič. Še manj smo vedeli o vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne, ki je s svojo skrivnostnostjo privlačilo vse, ki nas ni bilo strah. O Tovarni glinice in aluminija, ki je svoje čase zaposlovala več kot pet tisoč ljudi, tudi nismo vedeli veliko. Le to, da so tam delali naši očetje, da so delavci prihajali tudi od daleč, saj so jih vozili z vlakom, da so delali v treh izmenah ...

Slika 1: Polkovnik Slovenske vojske Miran Fišer v službeni uniformi leta 2017.

Pri odločanju za poklic sem najprej izbral elektrotehnično šolo v Ljubljani, kamor sem se vpisal kot vojaški štipendist in dijak Vojaškega dijaškega doma. Kmalu sem spoznal, da izbira ni bila najboljša in sem šolanje nadaljeval v Mariboru na Šolskem centru pri TAM, kjer sem se izučil za strugarja in nadaljeval šolanje na Srednji strojni tehnični šoli. Med šolanjem sem stanoval na Teznem v internatu v neposredni bližini ŠC pri TAM. V srednješolskih letih sem bil tabornik, aktivno sem delal v mladinski organizaciji, urejal sem tudi šolski časopis Mladi kovinar. Leta 1974 sem kot mladinec prostovoljec vstopil v Teritorialno obrambo. Najprej sem bil na enotedenskem taboru pri Treh ribnikih v Mariboru, ki so ga organizirali pripadniki TO Občine Maribor. Nato pa smo mladinci prostovoljci občasno prihajali na različna usposabljanja, pohode, druženja ... Vse skupaj je bilo zelo podobno tabornikom, imeli smo uniforme, svoje vodje, bivali smo v šotorih ... pri pouku pa smo imeli orožje in bilo je veliko reda.

Med počitnicami sem šel tudi na mladinske delovne akcije, najprej sem šel na Savo v Zagreb pa v Kumrovec, naslednje leto na Kozjansko, pa na Beograd-Bar, pa spet na Kozjansko ... Bil sem udeleženec sedmih MDA, kjer sem bil najprej brigadir, urednik brigadnega biltena, predsednik Brigadne konference, nazadnje pa komandant mladinske brigade. Za svoje delo sem bil trikrat nagrajen z značko Udarnik. Tudi na MDA smo imeli uniforme in svoje vodje, delali smo 6 do 8 ur, v naselju pa je bilo nekoliko bolj sproščeno z manj vsiljenega reda in discipline, vendar je šlo.

Po maturi sem se vpisal na Višjo agronomsko šolo, da bi študiral kmetijsko strojništvo. Šola je bila majhna, študij zanimiv, profesorji so bili zelo angažirani v delu s študenti, večino študentk in študentov je krasila jasna poklicna vizija. Tudi kot študent sem bil zelo dejaven, sošolci so me izbrali za prodekana študenta, v tej funkciji sem deloval kar dve leti. Po zaključenem prvem letniku študija me je Oddelek za ljudsko obrambo napotil na predvojaško usposabljanje na Velike Bloke. Najprej se je uresničevala moja predstava o redu v vojaški organizaciji, potem pa sem opazil, da nekateri študentje odklanjajo orožje, da se nekateri ne vključujejo v delo ... Še bolj sem bil presenečen, ko nam oficirji niso znali pojasniti, zakaj je to in kako bodo rešili takšne situacije. Opazil sem tudi, da vsi oficirji in podoficirji niso enako goreči pri delu, nekateri so naravnost zabušavali. Da bi kar se da koristno preživel tistih 21 dni na Velikih Blokah, sem si za tako imenovan prosti čas poiskal delo v razglasni postaji, neke vrste študentskem radiu, ki je program objavljala preko ozvočenja kasarne in v uredništvu Biltena, kjer smo se naučili malih in velikih skrivnosti dela novinarskega in tiskarskega dela v vojaških razmerah.

Po uspešnem študiju me je mentor profesor dr. Milan Novak vzpodbujal, da zaključim šolanje na Višji agronomski šoli v Mariboru z diplomsko temo Uporaba kmetijskih strojev in naprav v vojni. Dela sem se lotil z velikim elanom: najprej sem proučil, kako vojne vplivajo na kmetijstvo, potem sem premislil o dejavnikih, ki utegnejo kmetijsko proizvodnjo v vojnih pogojih bistveno spremeniti, kako prilagoditi kmetijske stroje in naprave za delovanje v pogojih velikega pomanjkanja energentov. Spomnim se, da mi je pri pripravi diplomskega dela

primanjkovalo pisnih virov in zgledov, včasih sem opazil pomanjkanje podpore, ki sem jo pričakoval od kmetijske stroke ... Diplomsko nalogo sem uspešno zaključil in zagovarjal pred strogo komisijo. Najbolj pa me je presenetil urednik revije Naša obramba, ki je bil takoj pripravljen objaviti vsebino naloge.

Leta 1981 sem bil poslan na služenje vojaškega roka v Šolo za rezervne oficirje v Ljubljani. Med šolanjem sem si krajšal čas z delom v foto temnici v vojaškem klubu. Ves čas sem imel s seboj fotoaparat, ki sem si ga kupil še v času študija. Verjamem, da sem s svojimi fotografijami marsikomu ohranil spomin na življenje in delo v ŠRO. Šolanje sem uspešno zaključil in ostal na stažiranju v ŠRO kot poveljnik oddelka. Dva meseca pred zaključkom vojaške obveznosti sem bil premeščen v pehotno četo našega polka v šentviški vojašnici na dolžnost poveljnika voda. Tudi ta sprememba je bila poučna, v pehotni četi sem se srečal z nemotiviranimi vojaki, tudi takšnimi, ki so se na veliko izogibali svojim obveznostim, vendar so pri tem pazili, da jih ne bi zalotil. Če kdo misli, da sta ničelna toleranca in mobing izum novega časa, se moti, stažisti v JLA smo morali dosledno spoštovati Pravila službe OS. V teh pravilih je bilo zelo jasno napisano, kaj smem in česa ne, nič pa ni bilo napisanega, kako ukrepati, ko ti vojak »pije živce«. Ja, na stažiranju sem spoznal, kako je vodja odvisen od podrejenih in da je možno žeti uspehe, če h kolektivu pristopiš korektno, strokovno in iskreno, s pravo mero ambicioznosti.

Po odsluženi vojašnici sem iskal službo v stroki, za katero sem se šolal, a sem prvo zaposlitev dobil na Šolskem centru za blagovni promet Maribor, kjer sem na trgovski šoli poučeval predmet Obramba in zaščita, nato pa še v ljutomerski gimnaziji in v Srednji elektrotehnični šoli v Mariboru. V tem času sem kot zunanji dopisnik v reviji Naša obramba z veseljem pripravljaj krajše prispevke na temo pridelovanje hrane v vojnih razmerah in delo z mladimi na področju obrambnega usposabljanja.

Kot rezervni oficir sem bil razporejen v TO občine Ormož, kjer sem najprej opravljaj naloge na izvidniško obveščevalnem področju, nato pa v operativi OŠTO. Starejši kolegi, rezervni oficirji so me zelo kmalu navdušili za aktivno delo v ZRVS, za strelska tekmovanja z vojaškim orožjem in me vključili v usposabljanja nerazporejenega prebivalstva. Tudi skozi takšne aktivnosti sem podrobno spoznal območje občine Ormož in navezal zelo veliko stikov z ljudmi na terenu, kar mi je prišlo prav nekoliko kasneje, ko sem se zaposlil v TO.

Delo učitelja Obrambe in zaščite na srednjih šolah me je popolnoma prevzelo, nehal sem iskati službo inženirja kmetijskega strojništva in sem vpisal študij obrambe na Fakulteti političnih ved v Zagrebu. Predvsem v kolektivu Srednje elektrotehnične šole v Mariboru sem imel veliko podporo, kolegi v učiteljskem kolektivu so me cenili in pričakovali, da bom po zaključenem študiju ostal na šoli. Kljub temu sem leta 1986, še pred diplomom, sprejel ponudbo Občine Ormož in se zaposlil v stalni sestavi OŠTO Ormož, kjer sem delal na področju načrtovanja in izvajanja vojaškega usposabljanja, predvsem pa me je delo z rezervo popolnoma prevzelo. Zaključek študija na fakulteti sem dal na stran in diplomiral šele po osamosvojitveni vojni.

Vsakodnevno delo z rezervisti, strelske vaje, štabne vaje, angažiranje na različnih štabnih vajah v organizaciji občinskega in pokrajinskega štaba pa tudi večjih vaj v sodelovanju z JLA (KŠRV Romanija 88 v Zagrebu) me je utrdilo v prepričanju, da smo v TO vzpostavili izjemno dober sistem vojnega usposabljanja in vzgoje (BUV) in izgradili čvrste kolektive, začel sem verjeti, da je TO slovenska vojska. V TO je večina stvari, kljub vse glasnejšemu antimilitarizmu, dobro delovala. Pripadniki stalne sestave TO smo bili za potrebe zagotavljanja finančnih in kadrovskih virov v stalnem stiku z vodstvom Občine Ormož, z Oddelkom za ljudsko obrambo pa tudi z delovnimi organizacijami pri planiranju večjih vojaških vaj in angažiranju rezervistov, ki so bili zaposleni v teh kolektivih. Tako smo se izognili morebitnemu sovpadanju vojaških aktivnosti TO in potreb delovnih kolektivov, ki so izhajale iz sezonske narave dela ali kakšne druge tehnološke posebnosti proizvodnje. Pripadniki TO stalne sestave in rezervni oficirji smo v delovnih organizacijah uživali visoko stopnjo spoštovanja. V tem času in ugodnem vzdušju za delovanje TO smo v Ormožu pridobili lastne prostore OŠTO in skladišče oborožitve, za financiranje gradnje in preselitve smo si zagotovili sredstva vojnega servisa JLA. Do takrat je bil OŠTO v grajskih prostorih, orožje in opremo pa smo imeli skladiščeno v začasnih prostorih v Tovarni sladkorja Ormož, zaklonišču CZ, na postaji milice ...

Čeprav je TO postajala vse bolj naša vojska, nekateri pripadniki TO niso povsem razumeli potrebe po dosledni rabi slovenske vojaške literature in doslednega spoštovanja predpisane uniforme TO s planinsko kapo. Zdelo se je, da so se v JLA navadili na vojaško kapo, prav tako so bili prepričani, da je dovolj, če razumejo navodila in pravila ne glede na srbohrvaščino, v kateri so bila pisana. Ob nadzorih, ki so jih opravljali nadrejeni iz pokrajinskega štaba, še bolj pa iz Republiškega štaba TO, je bila zahteva po spoštovanju slovenščine v TO in drugih posebnosti zelo jasno postavljena.

Po letu 1987 smo v družbi zaznali nove trende, ki pa jim v Ormožu nismo nasprotovali, tudi v TO sprememb nismo doživljali drugače, saj smo bili povsem vpeti v civilno okolje. Na drugi strani pa smo opazili, da so se pripadniki JLA vse od 1988 vedno bolj odmikali od TO, niso več prihajali na javne prireditve v Ormožu. Tudi obiski visokih oficirjev iz RŠTO, ki so prihajali, nadzor skladišč in delovanje alarmnih naprav pri varovanju skladišča orožja, so bili vedno bolj hladni, formalni. Imel sem vtis, da nas oficirji – aktivne vojaške osebe v službi TO vedno bolj gledajo zviška. Odkrito so nam očitali nepooblaščen nošenje službenih uniform, večje plače v TO ...

Prišel je 18. maj 1990, odvil se je črn scenarij napovedanega odvzema orožja TO Ormož. Pri komandantu OŠTO sta se oglasila dva pripadnika JLA in ga obvestila, da je vse pripravljeno za prevoz našega orožja v vojaško skladišče Kidričevo. Ker je bilo pred skladiščem orožja TO v Ormožu prostora le za en tovornjak, so se drugi ustavili pred ormoškimi gradom in vzpostavili nekakšen krožni promet čez center Ormoža. Vsakokrat, ko je tovornjak odpeljal pred skladišče TO, so vojaki JLA zagnali motorje vseh tovornih vozil hkrati in se ob glasnem delovanju motorjev premaknili le za nekaj metrov. Hrup se je razlegal čez Ormož, kar pa je privabilo veliko Ormožanov, ki so glasno negodovali in od nas, pripadnikov stalne sestave TO, zahtevali naj orožja ne damo.

Orožje TO so natovorili na tovornjake, orožje, za katerega je odgovarjal Oddelek za ljudsko obrambo, pa so morali pustiti v skladišču, saj jim je to odločno preprečil delavec Oddelka za obrambo. Po odvzemu orožja je bilo na štabu zelo turobno, komandant se je zavil v molk, po nekaj dneh pa je celo odšel na daljši bolniški dopust. Pripadniki TO Ormož smo redno odhajali v skladišče Kidričevo, kjer je bilo naše orožje. V začetku septembra 1990 smo v dogovoru s sodelavci iz Maribora začeli načrtovati tajno izvzemanje orožja in njegovo skladiščenje na območju občine Ormož. O svojih načrtih smo redno obveščali ormoškega župana. Največ orožja smo odpeljali iz skladišča Kidričevo tako, da smo ga naložili na tovornjak OŠTO Lenart, ki je vozil svoje orožje v vojašnico Ptuj v tehnično delavnico, med potjo pa smo preložili ormoško orožje v naš kombi. Pri svojem delu smo bili zelo pazljivi. Za tajno skladiščenje orožja smo se odločili za prostore, ki jih je uporabljala Civilna zaščita, Oddelek za obrambo in skladišče trgovine Tima v Ormožu, kasneje pa tudi kurilnico v stanovanjskem bloku v Mihovcih, gradbišče osnovne šole Ivanjkovci in stare šole pri Svetinjah. Orožje smo selili večkrat na teden, vedno ponoči. Vsakokrat so nam pomagali naši rezervisti in sodelavci Oddelka za ljudsko obrambo, vendar vsakokrat drugi, da ne bi prišlo do razkritja celotne mreže sodelavcev. Da bi se izognili kakršnimkoli presenečenjem ali nerazumevanju na terenu, sem bil v nenehnem stiku s komandirjem postaje milice, ki je zagotavljal varnost širšega območja naše aktivnosti ob premeščanju orožja. To delovanje smo kasneje poimenovali Manevrska struktura narodne zaščite.

Še pred koncem leta 1990 je bil oblikovan novi Pokrajinski štab (PŠTO). V tem času je pravzaprav steklo preoblikovanje celotne TO od republiške do občinske ravni. Tako sem zelo pogosto odhajal v Poljče, kjer smo ob pomoči najodgovornejših republiških funkcionarjev pripravljali rešitve za delovanje TO po preoblikovanju. Poleg intenzivnih priprav na republiški ravni, kjer smo skoraj vsak teden neposredno delali z visokimi častniki iz RŠTO, je teklo tudi individualno delo s poveljniki enot TO na terenu pri pripravi taktičnih rešitev za obrambo v primeru nenadne intervencije sil JLA. Ker je bil Ormož ob hrvaški meji le 16 kilometrov stran od vojašnice v Varaždinu, smo varovanju meje posvetili veliko pozornosti. Od oktobra do decembra 1990 smo za varovanje območja angažirali po en vod TO tedensko, na OŠTO pa smo vzpostavili stalno dežurstvo. Naše delovanje je teklo tako kot v vojni, to pomeni, da smo bili opremljeni z bojnim strelivom. Novembra 1990 smo vpoklicali vod za Protidiverzantsko delovanje in se dogovorili, da odnesejo orožje in strelivo na dom, da bo mobilizacijski čas enote kar najkrajši. Samo en pripadnik enote se je odločil, da orožja ne vzame. Obdobje intenzivne prisotnosti enot TO na terenu se je zaključilo konec leta 1990. Ko se je PŠTO v Mariboru preselil iz vojašnice v Melju na novo lokacijo na Pobrežju, je tudi OŠTO Ormož prišel na vrsto za varovanje širšega območja pokrajinskega štaba. Angažirali smo Diverzantski vod, ki smo ga namestili na Malečniku. Prišli smo zvečer, v prostorih osnovne šole nas je čakal ravnatelj in učitelj, ki je bil zadolžen za SLO in DS, dogovorili smo se, da pripadnike TO namestimo v telovadnici, šola pa bo organizirala pouk tako, da jih prisotnost naše enote ne bo motila. Čez nekaj dni smo se premestili v lovski dom. V času našega angažiranja ni bilo potrebno intervenirati, kljub temu pa verjamem, da so imeli pripadniki pokrajinskega štaba občutek večje varnosti.

Tik pred vojno smo angažirali vod za PDD in vod TO Središče ob Dravi, obe enoti sta bili angažirani za varovanje območja Pekre in mariborskega letališča. To je bilo moje zadnje angažiranje z enotami TO Ormož, saj sem bil 28. maja 1991 poslan na Ptuj, kjer sem prevzel vodenje 77. Območnega štaba TO (ObmŠTO). Najprej sem se seznanil s sodelavci stalne sestave, nato so me peljali na Oddelek za obrambo na Ptuj in v Lenartu, seznanil sem se tudi z obema županoma ter s komandirjem postaje milice na Ptuj. Ob tem je ekipa novega štaba intenzivno delala na usklajevanju načrtov, ki so jih sestavili v OŠTO Ptuj in Lenart, na tem območju je deloval 77. ObmŠTO. Spoznal sem tudi komandanta ptujske vojašnice.

Od naših enot TO sem najprej spoznal pripadnike voda za protizračno obrambo, ki je bil na usposabljanju v Pekrah, ter pripadnike, ki so prevzeli varovanje 710. UC Pekre. Sproti sem spoznaval tudi druge enote TO, ki so bile vpoklicane pred vojno in so bile na položajih. Ni bilo enostavno, saj sem se zavedal, da ne postaneš poveljnik s tem, da te nadrejeni postavijo z ukazom. Potrebno je veliko več za vzpostavitev zaupanja in sodelovanja v poveljniški liniji. Verjamem, da mi je ob pomoči sodelavcev, ki so že prej delali v ptujskem štabu, v kratkem času uspelo premostiti vrzel, ki je nastala ob vzpostavljanju nove strukture in linije poveljevanja. V Lenartu so bile razmere nekoliko drugačne, lenarški župan je bil nov in izjemen podpornik osamosvojitve in me je sprejel, kot da sva stara sodelavca. Načelnik lenarškega oddelka za ljudsko obrambo je s svojimi delavci izjemno dobro skrbel za vpoklicane lenarške enote TO, kot da bi slutil, da novi štab s Ptuja ne obvladuje razmer na lenarškem območju, saj je bil v 77. ObmŠTO samo en pripadnik nekdanjega lenarškega OŠTO. Hitro smo našli stične točke in vzpostavili dobro sodelovanje z občino Lenart in njenim Oddelkom za obrambo, prav tako tudi z enotami TO, ki so jih vpoklicali pred vojno.

Dogodki so nas kar sami sili, da smo se znašli. Zavarovali smo svoje območje delovanja, blokirali komunikacije in preprečili delovanje enot JLA ob morebitnem vdoru, prav tako smo zaščitili posebej pomembne objekte ter vzpostavili delovanje Zbirnega centra na Destniku. Za to nalogo je bila kot naročena skupina častnikov, ki so bili v OŠTO Lenart. Nalogo so razumeli in zagotovili sprejem in varovanje pripadnikov JLA, ki so prestopili na našo stran. Za čim bolj organiziran prestop iz JLA v TO je posebej skrbel častnik v našem štabu, dobro pa so sodelovali tudi oddelki za obrambo in postaja milice na Ptuj.

Na Ptuj sem se nekajkrat srečal s komandantom garnizona JLA in mu jasno povedal, kaj je potrebno za zagotavljanje njihove varnosti. Kljub temu je prišlo do poskusa preboja skupine pripadnikov JLA iz vojašnice pod Vičavo v skladišče orožja na Potrčevi. V spopadu je bil hudo ranjen naš pripadnik Ivan Bukšek, ki so ga oskrbeli v ptujski bolnišnici, po okrevanju pa smo ga zaposlili v TO, saj je njegova delovna organizacija poniknila v stečaj. Zaradi izjemno napetih razmer je v območju moje odgovornosti prišlo tudi do neljubega dogodka, kjer je bil v »prijateljskem ognju« hudo poškodovan miličnik. Po tem dogodku sva s komandirjem postaje milice Ptuj še bolj sodelovala pri izmenjavi informacij o delovanju TO in milice, da se kaj podobnega ne bi ponovilo.

Naše območje delovanja so obiskali tudi opazovalci KEVS, najprej jih je sprejel ptujski župan, nato smo jim na ObmŠTO predstavili razmere. Skupaj smo obiskali komandanta

garnizona JLA v vojašnici, kjer sem imel občutek, da komandant ni iskren in da za potrebe opazovalcev KEVS predstavlja svojo vlogo bistveno olepšano, kar se je izkazalo, ko je meni v srbohrvaščini grozil, da bo porušil Ptuj, za prevod v angleščino pa je govoril o ustavni vlogi JLA, potrebi po zaščiti Ptuj in da smo JLA in TO doslej vedno dobro sodelovali. Na srečo je italijanski član opazovalne ekipe razumel srbohrvaščino in je lahko dojel dvoličnost nastopa komandanta.

Dokler je bila JLA v vojaških objektih, smo pripadniki TO nadzirali razmere in skrbeli za mirno reševanje problemov. Največjo nevarnost za ravnovesje stanja je bil prelet vojaških letal nad Destrnikom in osvetljevanje z odvrženimi padali, lahko bi šlo za desant. Kasneje se je izkazalo, da so iskali letališče Moškanjci, a so ga zgrešili za nekaj kilometrov.

Zmaga!

Na Ptuj sem ostal do leta 1994, ko sem prevzel dolžnost poveljnika 710. UC TO v Slovenski Bistrici. Ta premestitev mi je najbolj ostala v spominu, saj sem po formalnih poteh prejel ukaz za premestitev in odločbo za delo na novem delovnem mestu, dejansko pa do zamenjave poveljnika 710. UC ni prišlo kar štiri mesece. Ker sem svojo dolžnost na Ptuj predal, sem na nastop novega delovnega mesta čakal doma. Počutil sem se kot kaznjenelec, ko sem poskušal priti do svojega poveljnika na pokrajini, mi je to uspelo le enkrat, pa še takrat sem imel občutek, da me je vljudno prepeljal žejnega preko vode. Končno sem prevzel poveljevanje v 710. UC in z vso odgovornostjo opravljal svoje delo, tudi zato, da bi svojemu poveljniku dokazal, da sem vreden njegovega zaupanja. Verjamem, da sem v tem uspel, saj sem bil leta 1995 med častniki, ki so bili napoteni na šolanje v 1. generaciji Generalštabnega šolanja, sam pa sem se med šolanjem trudil doseči odličen uspeh in potrditi upravičenost zaupanja.

Po zaključenem šolanju na Generalštabni šoli sem bil še nekaj časa nerazporejen, saj so med mojim šolanjem ukinili 710. UC in me razrešili z dolžnosti poveljnika vojašnice Slovenska Bistrica. Brez odločbe in vojaške razporeditve sem nekaj časa delal v poveljstvu 72. brigade, nato sem za krajši čas prevzel vodenje 1. bataljonu 72. brigade, kmalu nato pa sem bil postavljen na dolžnost namestnika poveljnika 72. brigade.

Na 3. Operativnem poveljstvu SV (OPP) v Celju sem se srečal s področjem civilno vojaškega sodelovanja in ostal v tem delu skoraj deset let, najprej v Celju, nato na Vrhniki. Leta 2005 sem se prijavil za delo v Afganistanu v tako imenovanih regijskih skupinah za obnovo, ki je bilo po mojem mnenju zelo blizu nalogam, ki sem jih opravljal na področju civilno vojaškega sodelovanja. Nekaj časa sem se pripravljal na odhod na misijo v Afganistan, a so priprave prekinili in me poslali na misijo v Sarajevo, kjer sem opravljal dolžnost poveljnika 14. kontingenta SV, v poveljstvu EUFOR pa sem bil častnik za načrtovanje v J 5.

Po vrnitvi z MOM so mi dodelili poveljevanje 37. VTP v Mariboru, kjer sem napredoval v podpolkovniški čin. V območje moje odgovornosti so spadale tri vojašnice: Maribor, Slovenska Bistrica in Murska Sobota ter strelišče Apače. Na tem območju je bilo potrebno zagotavljati vso logistično podporo enotam v vojašnicah in enotam SV, ki so prišle v naše

območje. Naša naloga je bila tudi za potrebe NATO sil zagotoviti podporo države gostiteljice. V času mojega dela v 37. VTP smo dokončno odpravili obvezno rezervo, nadrejene pa smo prepričali, da je potrebno ohraniti strelišče Apače in Velenik ter vse kuhinje v vojašnicah. Leta 2009 so v SV ukinili Vojaško teritorialna poveljstva, v Mariboru smo pripravili veliko zaključno prireditev in pokazali, da je 37. VTP še vedno vitalen in strokoven vojaški kolektiv.

Po ukinitvi 37. VTP sem bil premeščen v PDRIU, kjer sem postal svetovalec poveljnika, čez čas pa namestnik načelnika Centra za doktrino in razvoj (CDR). Pred koncem leta 2010 sem odšel na Kosovo, kjer sem delal v Natovi skupini za svetovanje (NAT) na področju delovanja in usposabljanja za potrebe kosovskega ministrstva varnostnih sil. Predvideno je bilo, da na Kosovu ostanem pol leta, a sem ostal celo leto dni. Z delom v Prištini sem bil zadovoljen, dolžnost sem opravljal zavzeto in dosegal dobre rezultate. Po vrnitvi z MOM sem prevzel delo v vojaškem šolstvu, najprej v Katedri za nacionalno obrambo, nato pa v Poveljniško štabni šoli, kjer sem bil poveljnik. Leta 2014 so me povišali v polkovnika, naslednje leto pa sem prevzel delo načelnika Vojaškega muzeja Slovenske vojske.

V svojem več kot tridesetletnem delovanju v TO in Slovenski vojski sem si pridobil veliko izkušenj z vojaško strokovnega področja dela, ki sem jih s pridom vgradil v opravljanje zaupanih mi nalog na strokovnem področju in pri vodenju vojaških kolektivov. Pri delu sem se pogosto znašel pred izzivi, kako nadaljevati pot v vojaški karieri, praviloma sem se odločil za pristop, ki sloni na pridobivanju znanja. Ko sem sam zaključil svoje izobraževalne ambicije, sem mlajše sodelavce navduševal za pot skozi vojaško kariero s pridobivanjem znanja in za nenehno iskanje novih izobraževalnih prijemov za prenos znanj in veščin.

Vojaki ob koncu svoje predstavitve običajno spregovorimo o najvišjih prejetih vojaških odlikovanjih, tudi jaz sem jih prejel nekaj, naj naštejemo nekatere: znak MSNZ in red MSNZ III. stopnje, znak Obranili domovino, zlata medalja generala Maistra (z meči), medalja SV, medalja v službi miru, bronasta medalja PDRIU in zlata medalja PŠŠ ter medalje Althea EUFOR, medalja Balkans KFOR in srebrna spominska medalja Slovaške vojske.

Za zapolnitev prostega časa sem ohranil svoje delo v Območnem združenju vojnih veteranov Ormož ter v ZSČ, kjer sem podpredsednik že dva mandata.

Sem poročen, z ženo imava dve hčeri. Zdaj živim v neposredni bližini Ormoža, v Sodincih.

Miran Fišer

P R E G L E D
 NVOFORMIRANIH OZIROMA PREFORMIRANIH ENOT

Zap. št.	ENOTA - ŠTAB	ŠIFRA	SESTAVLJENA IZ ENOT	ŠTEVILO	
				FORMACIJSKO	DEJANSKO
1	2	3	4	5	6
5.1	77. Obm.ŠTO s prištabnimi enotami	T-7431	T-7431/1 Poveljstvo T-7431/2 Zaščitni vod T-7413/4 Zaledni vod T-7413/1 OŠTO Lenart T-7413/3 Oddelek za zveze T-7413/2 Zaščitni vod T-7431/11 Protidiverzantski vod. T-7413/8 Diverzantski vod	82	151
5.2	24. Haloški odred TO	T-7446	T-7446 Haloški odred T-7431/11 Ltrb	398	201
5.3	112. Jurišni odred TO	T-7287	T-7287 25. Jurišni odred T-7431/23 Samostojni vod TO AGIS T-7431/12 Ltrb	145	121
5.4	1. Protidiverzantska četa TO	T-7431/10		80	81
5.5	26. Protidesantan četa TO	T-7431/13		94	52
5.6	113. Jurišni odred TO	T-7447	T-7447/1 Poveljstvo T-7447/2 Komandni vod T-7447/3 1. vod T-7447/4 2. vod T-7447/5 3. vod T-7447/6 Zaledni vod	145	87

Slika 2: Pregled preoblikovanih enot Teritorialne obrambe v 77. Območnem štabu Teritorialne obrambe Republike Slovenije leta 1991.

Slika 3: Miran Fišer med pokrajinskimi poveljniki TO ob 45. obletnici Teritorialne obrambe.

Slika 4: Miran Fišer med pripadniki 37. Vojaško teritorialnega poveljstva Slovenske vojske na strelišču v Apačah leta 2007.

Slika 5: Na obisku pri 32. Vojaško teritorialnem poveljstvu v Novem mestu leta 2007.

Slika 6: Miran Fišer med pripadniki slovenskega kontingenta Prištini v KFOR leta 2011.

Slika 7: Miran Fišer med svojim rednim delom na Kosovu pri ekipi za razminiranje minskih polj. Na meji Kosova in Albanije leta 2011.

Slika 8: Kolektiv Vojaškega muzeja Slovenske vojske na ogledu stalnih muzejskih zbirk na terenu, Sromlje 2017.